

॥ गणपत्युपनिषत् ॥

यं नत्वा मुनयः सर्वे निर्विघ्नं यान्ति तत्पदम् ।
गणेशोपनिषद्वेद्यं तद्ब्रह्मैवास्मि सर्वगम् ॥
ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः ॥
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥
हरिः ॐ ॥ नमस्ते गणपतये । त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि ।
त्वमेव केवलं कर्तासि । त्वमेव केवलं धर्तासि । त्वमेव केवलं हर्तासि ।
त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि । त्वं साक्षादात्मासि नित्यम् ।
ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि । अव त्वं माम् । अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् ।
अव दातारम् । अव धातारम् । अवानूचानमव शिष्यम् ।
अव पश्चात्तात् । अव पुरस्तात् । अव चोत्तरात्तात् । अव दक्षिणात्तात् ।
अव चोर्ध्वात्तात् । अवाधरात्तात् । सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात् ।
त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः । त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः ।
त्वं सच्चिदानन्दाद्वितीयोऽसि । त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि ।
त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि । सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते ।
सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति । सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति ।
सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति । त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः ।
त्वं चत्वारि वाक्पदानि । त्वं गुणत्रयातीतः । त्वं कालत्रयातीतः ।
त्वं देहत्रयातीतः । त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम् । त्वं शक्तित्रयात्मकः ।
त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् । त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं
रुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं
ब्रह्म भूर्भुवःसुवरोम् । गणादिं पूर्वमुच्चार्य वर्णादिं तदनन्तरम् ।
अनुस्वारः परतरः । अर्धेन्दुलसितम् ॥ १ ॥
तारेण रुद्धम् । एतत्तव मनुस्वरूपम् । गकारः पूर्वरूपम् ।
अकारो मध्यम रूपम् । अनुस्वारश्चान्त्यरूपम् । बिन्दुरुत्तररूपम् ।
नादः सन्धानम् । संहिता सन्धिः । सैषा गणेशविद्या ।
गणक ऋषिः निचृद्गायत्री छन्दः । श्रीमहागणपतिर्देवता ।
ॐ गम् । गणपतये नमः । एकदन्ताय विसहे वक्रतुण्डाय धीमहि ।
तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥
एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशमङ्कुशधारिणम् ।
अभयं वरदं हस्तैर्बिभ्राणं मूशकध्वजम् ॥
रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवाससम् ।

रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं रक्तपुष्पैः सुपूजितम् ॥
 भक्तानुकंपिनं देवं जगत्कारणमच्युतम् ।
 आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम् ॥
 एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ।
 नमो व्रातपतये नमो गणपतये नमः प्रथमपतये
 नमस्तेऽस्तु लम्बोदरायैकदन्ताय विघ्नविनाशिने शिवसुताय
 श्रीवरदमूर्तये नमोनमः ॥ ॥
 एतदथर्वशिरो योधीते स ब्रह्मभूयाय कल्पते ।
 स सर्वविघ्नैर्न बाध्यते । स सर्वतः सुखमेधते ।
 स पञ्चमहापातकोपपातकात्प्रमुच्यते ।
 सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति ।
 प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति ।
 सायं प्रातः प्रयुञ्जानोऽपापो भवति ।
 धर्मार्थकाममोक्षं च विन्दति ।
 इदमथर्वसीर्षमशिष्याय न देयम् ।
 यो यदि मोहाद्दास्यति स पापीयान्भवति ।
 सहस्रावर्तनाद्यं यं काममधीते तं तमनेन साधयेत् ।
 अनेन गणपतिमभिशिञ्चति स वाग्मी भवति ।
 चतुर्थ्यामनश्नञ्जपति स विद्यावान्भवति ।
 इत्यथर्वणवाक्यम् । ब्रह्माद्याचरणं विद्यात् ।
 न बिभेति कदाचनेति । यो दुर्वाङ्कुरैर्यजति स वैश्रवणोपमो भवति ।
 यो लाजैर्यजति स यशोवान्भवति । स मेधावान्भवति ।
 यो मोदकसहस्रेण यजति स वाञ्छितफलमवाप्नोति ।
 यः साज्यसमिद्धिर्यजति स सर्वं लभते स सर्वं लभते ।
 अष्टौ ब्राह्मणान्सम्यग्ग्राहयित्वा सूर्यवर्चस्वी भवति ।
 सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासंनिधौ वा जप्त्वा सिद्धमन्त्रो भवति ।
 महाविघ्नात्प्रमुच्यते । महादोषात्प्रमुच्यते ।
 स सर्वविद्भवति स सर्वविद्भवति । य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥
 ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
 स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः ॥
 ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥
 इति गणपत्युपनिषत्समाप्ता ॥

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated April 25, 2000